

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi
Telefon: Automata 294-52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463-09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Részlet és gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1932.

XIII. évfolyam, 17. szám.

Vasárnap, április 24.

„Nagykoru nemzet megkivánhatja, hogy tudja, miképpen áll!”

**Korányi Frigyes pénzügyminiszter beszéde az 1932-33. évi állami
kölségvetés benyújtásánál.**

A képviselőház április hó 15-iki ülésén Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter benyújtotta az 1932-33. évre szóló állami költségvetést és közel háromórás *exponé* mondott. A pénzügyminiszter nagyjelentőségű beszédéből az alábbi részleteket közöljük:

— A most benyújtott költségvetésre rányomja bélyegét a viszonyok rendkívülisége, főleg három körülmény: az egyik, amely az ország területének megcsonkításából ered, a másik

a nagy tőkehiány, a harmadik pedig a gazdasági krízis, amely világszerte, de leginkább sújtja éppen a mi országunkat.

— Az ország megcsonkítása folytán e megmaradt területen egy nagy politikai és gazdasági szervezetnek a főszervei maradtak meg, tehát kétségkívül túlméretezett szervek. Nem lehet azonban elképzelni, hogy ez az átszervezés máról-holnapra megtörténjék. Ez nemcsak az egzisztenciák sok ezreinek a feláldozásával járna, hanem ehhez új tőkék is kellenének. A másik nagy nehézség, mellyel küzd az ország: az ingó tőke hiánya. Sajnos, az apáink és nagyapáink által megtakarított ingó tőke

A Faluszövetség sárrétudvari fiókjának hadiárva-zenekara, mely országos körútra indul.
Középen Merky János karnagy és Nagy Zsigmond főjegyző foglalnak helyet (Lásd a szöveget.)

elvezett. Az összeomlás idején rendkívüli pusztulás állott be ezen a téren. Hogy csak néhány adatot soroljak fel: *hadikölesön* címén négy milliárd, *záloglevelekben* 1,5 milliárd pengő veszett el, a betétekből elértéketlenedett az infláció folytán 1,7 milliárd pengő. Bárán lehet mondani tehát, hogy *legalább hétmilliárd pengő veszett el az ország ingó tőkéből*, ha nem is számítjuk a részvénytulajdont, amelynek nehezebb megállapítani az értékét. Hogy ez a veszteség mily nagy, azt legjobban akkor mérlegelhetjük, ha figyelembe vesszük, hogy *25 milliárd nemzeti vagyonnal szemben egy-két év alatt elvezett hétmilliárd pengő az ingó tőkéből*. Ennek természetes következménye volt az, hogy amikor, a felfordulások után, ismét megkezdődött a gazdasági élet, akkor *külföldi ingó tőkéhez kellett folyamodnunk*, mert más nem volt. Szükség volt idegen tőkére, még pedig azért, mert tőke nélkül nem lehetett megindítani a termelést.

Eladósodásunk mértéke.

— Eladósodásunk jellemzésére csak pár adatot legyen szabad felhoznom. 1930-ban a földteher 1228 millió pengő volt, ebből 694 millió pengő hosszulejáratu teher, a többi pedig rövidlejáratu teher, a házbirtok terhe 550 millió, amiből 245 millió hosszulejáratu. Az összes teherből 1930-ban 1778 millió volt a bekebelezett kölesön és körülbelül 250 millióra lehet becslélni a földbirtokosoknak személyi hitel alapján felvett kölesőneit. Ezután az autonómiák (önkormányzatok) eladósodását ismertette a miniszter. Budapest kölesőnterhe 453 millió körül van, a többi városok, községek és megyék kölesőnének összterhe 323 millió pengő. Ez az adósság még nem rendkívüli. Nem annyira a tőkében van a baj, hanem a *kamat-feltelekben*, ami *jóformán duplája annak, mint a háboru előtt volt*.

— Külföldi tartozásaink *kereken négy milliárd pengőt tesznek ki*, amiből 2533 millió hosszulejáratu és 1478 millió pengő rövidlejáratu kölesön. Ebből *magának az államnak tartozása a külfölddel szemben 1240 millió pengő hosszulejáratu és 302 millió pengő rövidlejáratu kölesön. Évi terhünk kereken 300 milliót tesz ki és ha ehhez hozzászámítjuk azt, hogy rövidlejáratu kölesőneink legnagyobb része már le is járt, vagy legközelebb le fog járni, egészen nyilvánvaló, hogy ezt a terhet képtelenek vagyunk megfizetni az esedékesség időpontjában és azon feltételek mellett, amely feltételek mellett azokat annak idején felvettük*. Nem tudunk fizetni azért, mert kereskedelmi mérlegünknek nincs feleslege, új külföldi kölesőnt felvenni nem lehet; a mezőgazdasági termények ára összeomlott, *sőt hitelezőink mesterségesen gyomogítotték saját adósuk, Magyarország helyzetét akkor, amikor az oroszországi buzabehozatall részcsitették előnyben*.

A kamatkérdés.

— Gazdasági életünket és államháztartásunkat is nyomja a *kamatoknak magassága*. Főleg három forrás az, amely megállapítja a kamatláb mértékét. Az egyik forrást alkotják nálunk a *külföldi eladósodásunknak feltételei*. A külfölddel szemben viselőnk kamatterhünk magas, mert magas kamatlábak mellett kaptuk a záloglevélkölesőnöket és egyéb kölesőnöket. A másik tényező a *takarékbetétek kamata*. A normális helyzet az, hogy a betevő elégedjék meg 3-4 százalék kamattal, azonban az abnormális helyzet, amelyet átélünk, már évek óta magával hozta, hogy a betétesek magasabb kamatokat kívánnak. A harmadik tényező, amely befolyásolja a kamatláb mérvét, a *hivatalos kamatláb*, vagyis a *Nemzeti Bank* váltóleszámitolási kamatlába. Remélem, hogy a mai még rosszabbodott gazdasági viszonyokra tekintettel, a Nemzeti Bank *torábbi leszámitást fog eszközölni*. (Már meg is történt. A szerkesztő).

— Igaz, erősen el vagyunk adósodva. *Mégis nem annyira súlyos az ország helyzete az eladósodás szempontjából*. Mezőgazdasági területeinknek mintegy 60 százaléka nincs eladósodva, nincs rajta teher, *tehát 40 százalék az, amely el van adósodva*. Ebből a negyven százalék területből kétszázalék, vagy a *jelen-tékeny rész tulságosan el van adósodva*, de a többi része az országnak nincs túl adósodva. A mezőgazdaság terhe azonban valóban súlyos. A betáblázott kölesőnök összege kitesz a mezőgazdaságban 1.800 milliót, a személyi hitel körülbelül 350 milliót, amely terheli a mezőgazdaságot. Ez nagy szám, de nem olyan, hogy *itt Magyarország gazdasági életének összeroppanásáról kellene beszélnünk*.

— Ha a mezőgazdaság helyzete súlyos, *éppen olyan súlyos az ipar és kereskedelem helyzete is*. Iparunk helyzete ugyan egyes ágazatokban elég kedvező, azonban a fogyasztás csökken-

tése folytán *mindig kérdésesebbé válik iparunk rentabilitása* (jöveldelmezősége). Iparunk fenntartásának és fejlesztésének szükségességét a népesedési viszonyaink igazolják. Népeségünknek csak 56 százaléka él a földből, *míg 44 százalékka nem*. Iparfejlesztésünk szüksége mindig nagyobb lesz abban a mértékben, ahogy *más államok lehetetlenné teszik nekünk mezőgazdasági exportunk és mezőgazdaságunk fellendülését*. Ha azonban a mezőgazdaságunk ismét meg tudja szerezni és megszerezheti a kellő piacokat, ha más államok bőségesen veszik fel mezőgazdasági terményeinket, *annyival kevésbé lesz szükség iparunk fejlesztésére*.

Az adósvédelem.

A hitelkérdésekkel kapcsolatban azt fejtegette a miniszter, hogy a mi viszonyaink között nem azt mondja, hogy a *törvényhozás ne védje meg az adósokat*. Ez minden törvényhozás kötelessége. Az is szükséges, hogy igyekezzünk bizonyos intézkedéseket tenni, amelyek lehetetlenné tegyék az adós megszorult helyzetének kegyetlen kihasználását, hogy kis kölcsönökért kénytelenek legyenek a birtokosoknak elárvereztetni a birtokait. Ha azonban be is látom, el is ismerem ennek szükségét, *nem ismerhetem el a szükségét és jogosultságát az adósvédelemnek egy bizonyos határon túl, amikor az már magát az adóst pusztítja el azáltal, mert elpusztítja a hitelt*. Azt mondja Széchenyi István, hogy óvakodni kell az adósvédelmi akció tülhajtásától, mert az akció útján jön a reakció, a *hitel elpusztulása*. Azt mondja, hogy a hitelt gátolni nem egyéb, mint a test erejét megakasztani, következménye pedig *szinylődés és réglépgutaütés*. A kamatlábát törvény által eligazítani akarni éppen annyira és eképp lehetetlen, mint a *fekvő jószág jöveldelmének maximumát törvény által elhatározni*. Ezek örökéletű törvények. Ezeken a törvényeken nem változtathatunk, hanem úgy kell vezetnünk az ügyeket, hogy lehetőleg ezeknek a törvényeknek szem előtt tartásával igyekezzünk segíteni ott, ahol lehet. *Az adósokat olyan helyzetbe kell hozni, hogy majd képesek legyenek eleget tenni kötelezettségeiknek*.

— A hangulatok, a szenvedélyek odavezettek, hogy bizonyos *hitelellenes, tőkeellenes*, vagy ha úgy tetszik, *bankellenes* hangulat fejlődött ki. Nagyon vigyázni kell az ilyen hangulatokra. Az antikapitalista irányzat nálunk, sajnos, terjed és olyan kinövéseket hajt, amelyek nem méltók a magyar karakterhez. Hova jutunk, ha azokat az embereket, akik becsületlen munkájukkal keresik meg kenyerüket és akik fölösleget is keresnek, tőkét is félre tudnak tenni, mindennap pengellégre állítjuk? *Mi vagyunk mi? Bolsevista állam vagyunk?*

— Magyarországon pusztulnak a nagy vagyonok; látjuk ezt mindennap. Sajnálatos dolog ez, mert ezekre szükség van nemzeti szervezetünkben. A középosztály vagyona pusztult, a tisztviselőosztály vagyona pusztult, az a csekély vagyon, amelyet régen a tisztviselők tisztviselő-szülei kis fizetésükből meg tudtak takarítani, a 30-40-50 ezer pengős vagyonok pusztultak. Ha pedig új vagyonok nem alakulnak, akkor mi lesz? *Akor proletarizálódnak az egész ország. Ám, én pedig nem akarok proletárt látni ebben az országban!*

A költségvetés összeállítása.

A pénzügyminiszter ezután áttért a költségvetés részletes ismertetésére. Az új költségvetés összeállításánál arra törekedett, hogy az *annyira reális legyen, amennyire egyáltalán a mai viszonyok között kalkulálni lehet*. Ez a feladat nem volt könnyű, *mert mintegy 202,5 millió kiadást kellett leszorítani*. A személyi kiadások 439,5 millió összege ma a *költségvetésnek 54,5 százalékát teszi ki*. A tisztviselők száma és az alkalmazottak száma, a munkások nélkül, ma is 122.400. A személyi terhek közül kétszázötven százalék a legsúlyosabbak a *nyugdíjterhek*. A nyugdíjterhek 1913-ban, a jelenlegi területre számítva, 34,5 millió pengőt tettek ki, *ma kitesznek 233 millió pengőt, mai költségvetésünknek tehát az egynegyed részét*. Ebből 129 millió pengőt viselünk, mint az összeomlás következményét, tudniillik a menekültek nyugdíját, amely ellen, azt hiszem, nem szólhat senki sem. A tisztviselői fizetések ma körülbelül elérik azt a színvonalat, amelyen 1926-27-ben volt, de kétszázaléknál elég jelentékeny mértékben alatta maradnak a háboru előtti színvonalnak.

— Ma ott állunk, hogy a föld nem bírja el az adóját és *kénytelenek vagyunk a fogyasztás megerterhelésével előállítani azt az összeget, amelyet törvény szerint tulajdonképpen a földnek kellene viselnie*. A pénzügyminiszter ezután behatóan ismertette az egyes adófajták jöveldelmeinek statisztikáját.

— Az adózás terén sokszor tanui vagyunk igazán megbotrározott eseteknek — folytatta a miniszter. — Egyesek, akik fényűző életmódot élnek, olyan életmódot, amely mondjuk 20—30—40 ezer pengő évi jövedelmet igényel és adósságuk nincs, olyan jövedelmeket vallanak be, amelyek után 1—2—3 pengő adót fizetnek. Az tartom, hogy a mai viszonyok között *ne beszéljenek nekem hazafiságról azok, akik nem képesek annyira hazafiasak lenni, hogy törvényes kötelességüket megtegyék a nemzettel szemben.* Az adóeltussolás tekintetében sem osztály, sem semmiféle más kategória tekintetében nem ismerek különbséget és azon leszek, hogy ezeket az eseteket a *tegszívrobban figyeljük.* Sőt, ha másképpen nem megy, — tudom, hogy az *adódetektív* rendszer nagyon ellenszenves és ezért kellett megszüntetni — *de nem riadok vissza attól sem, hogy azt vizsgáltsam.*

A pénzügyminiszter itt szünetet kért az elnöktől. Szünet után a költségvetés egyes fontosabb tételeit ismertette, majd utalt arra, hogy már ebben a költségvetésben is nyilvánul az *átszervezésnek bizonyos hatása.* Kevesebb van egy miniszteri állással, hét államtitkári állással, a Földbirtokrendező Biróságot beolvastottuk az igazságügyminisztérium körébe, a csepeli kormánybiztosság megszűnt, a vasuti és hajózási főfelügyelőséget, valamint az iparoktatási főigazgatóságot beolvastottuk a kereskedelemügyi minisztériumba, megszüntettünk felesleges adóhivatalokat, megszüntettünk néhány felesleges iskolát is. Ezt az átszervezést még folytatni kell. Ami a beruházásokat illeti, azoknak előirányzata 2.3 millióval csökkent és *sajnos, újabb beruházásokra abszolút nem tudunk eszközöket rendelkezésre bocsátani.* Ezután számszerűen ismertette az állami üzemek költségvetését, majd így folytatta:

A költségvetés egyensúlyban van.

— Ezekben voltam bátor csak egyes főtételeket kiszakítani és ismertetni. Ennek az egyensúlynak helyreállítása szükséges volt, hogy azt a főcélunkat elérhessük, hogy az *inflációt minden körülmények között elkerülhessük.* A költségvetés egyensúlyának megalapozásával nem fejeztük be feladatunkat, sőt ezzel kezdődik igazi feladatunk. Elsősorban áll az adósságaink, főleg *külföldi adósságaink rendezése tekintetében.* Nem kélem, hogy külföldi hitelezőink a helyzet ismeretében hozzá fognak járulni ahhoz, hogy velük együttműködve, teljesítsük adósi kötelezettségeinket. Ezután a *belső hitelek* kérdésére tért a miniszter és kifejtette, hogy amíg a befagyott hiteleket nem lehet likvidekké tenni, addig egyáltalában nem lehet megítélni, hogy valósággal milyen a hitelező helyzete. Akkor azonban szükségessé fog válni *hitelszervezetünk átszervezése is. Magyarországon ma mind 500 pénzügyintézet van és ez tulsok ennek a kis országnak.* Ez időszert mintegy 30, vagy még több intézet van likvidálás alatt. Apróbb intézeteknek, melyekre nincs szükség, csendben kell kimulniok. Bizni lehet a hitelszervezetünk sima átszervezésében, amely, természetesen, csak akkor történhetik meg cél szerűen, amikor a viszonyok már javultak s az adósság helyzete is jelentékenyen meg fog javulni, így például, ha egy pár jó termést ad az Ursten, vagy ha a mezőgazdasági termények ára mégis csak emelkedni fog.

— A hitelszervezet megtisztogatása és rendezése után kell sorra következnie *ralutánk feltámasztásának.* Valutánk a Nemzeti Bank böles vezetése alatt teljesen megállta helyét és meg is fogja állni. Belső pénzügyiünk változatlanul szilárd. Az árszínvonalnak elég szabályos és szilárd alakulása mutatja, hogy *pénzünk vásárlóereje nem változott és nem is szabad, hogy változzék.* Ha azonban a fellendülés be fog következni, akkor szükségessé fog válni, hogy valutánk jobban alátámasztassék és ez mindenestre programmpontunkat kell, hogy képezze.

A fellendülés be fog állni!

— Most már befejezem felszólalásomat, — folytatta a miniszter — de pár szót legyen szabad mondanom. Sok oldalról ajánlották nekem, hogy tartsak olyan beszédet, amely *optimisztikussá teszi a közvéleményt.* Olyan sulyosnak érzem mindnyájunk felelősségét a mai időpontban, hogy azt tartom, *nem szabad színezni.* Én úgy tekintem a nemzetet, mint nagykoru nemzetet. Nagykoru nemzet megkívánhatja, hogy tudja, hogy áll, miképpen áll. Igyekeztem mai előadásomban az igazságot, a teljes realitást megmondani. *Ettől nem is fogok eltérni, nem fogom magamat befolyásoltatni sem hangulatoktól, sem egyes osztályok, vagy pártok, vagy társadalmi rétegek érdekei által.* Nem szabad tekintetbe venni semmi mást, mint a nemzet összességének érdekeit, *nyolc és fél millió embernek érdekeit.* De

nem is nyolc és fél millió embernek, mert ez a nyolc és fél millió ember csak egy láncszem a nemzet életében, láncszem, amelynek nem szabad elszakadnia. Nekünk gondolnunk kell a lánc folytatására a végtelenségig, *nekünk gondolnunk kell a jövőre és minden intézkedésünknel erre kell gondolnunk.*

— Meg vagyok róla győződve, hogy a *fellendülés be fog állni.* Ezt nem szépítéskép mondom, hanem *teljes, tiszta meggyőződésből.* Hogy addig szenvedni fogunk? *Fogunk szenvedni,* kiálljuk ezeket a szenvedéseket, ki kell állni ezeket a szenvedéseket. A magyar nemzet kiállt már más szenvedéseket is.

— Részemről teljesen világosan láttam azt a feladatot, amelyet vállaltam, amikor a Kormányzó Ur öfömméltósága és a miniszterelnök ur felszólítottak, hogy vállaljam el a pénzügyi tárcát. Teljesen tisztában voltam azzal, hogy nagy feladatot vállaltok, amelynek a felelősségét magam alig tudnám elviselni és ezért *azt át kell hárítanom részben a közvéleményre is, mert úgy érzem, hogy a közvélemény nagy része akkor bizonyos bizalommal fordult felém.*

— Harmadszor állok a törvényhozás előtt pénzügyminiszteri minőségben — végezte beszédét a miniszter. — Én értem, méltányolom, teljesen elismerem, hogy azok az intézkedések, amelyeket én javasolok, alig hagynak egy osztályt, a nemzetnek bármely csoportját érintetlenül, *fájdalmat okoznak az adózőknak, fájdalmat okoznak a földbirtokosoknak, az iparnak, a kereskedelemlennek, fájdalmat okoznak a tisztviselőknél.* Érttem a jajdulást, a kritikát. De a gazdasági élet ilyen nagy felfordulásában saját csekély erőmet nem becsüitem annyira, hogy sokat szolgálhatnék az országnak, *csak akkor, ha az ország száméneke, elsősorban pedig a törvényhozásnak véleménye mögöttem van.*

*

A pénzügyminiszter hatalmas beszédét hosszantartó élénk éljenzés és taps követte, majd a képviselők csoportosan a miniszter üdvözlésére siettek.

806 millió az új költségvetés.

Az 1932—1933. évi állami költségvetés szerint az *állami közigazgatás kiadásai és bevételei* 806.2 millió pengőt tesznek, az *állami üzemeké* pedig 401.1 millió pengőt. Az *állami közigazgatás* kiadásai 72.1 millióval, bevételei 72.5 millióval kisebbek az előző évi költségvetésnél, az *üzemek* kiadásai pedig 85.5 millióval, előrelátható bevételei 86 millióval kisebbek a múltévi előirányzatnál.

Mint ismeretes, az előző kormány a *33-as bizottsággal* a múlt évi szükségletek mértékét 955.1 millió pengőben szabta meg, majd azt 890 millióra apasztotta; a *Nemzetek Szövetsége pénzügyi bizottsága* előtt pedig a kormány azt az ígéretet tette, hogy a költségvetést 830 millióra apasztja le. *Most még ennél is mélyebb pontra szállott a költségvetés, mert mindössze 806.2 millióra rug.* Az állami üzemek költségvetésének egyensúlyát pedig ugy biztosították, hogy a főlétséggel dolgozó üzemek a többi üzemek beruházási szükségleteit is fedezni tudják.

Ezeket a mélyreható változásokat részben *takarékossággal,* részben a *bevételek fokozásával* kellett biztosítani.

A sárrétudvari hadiárva-zenekar országos körútra indul.

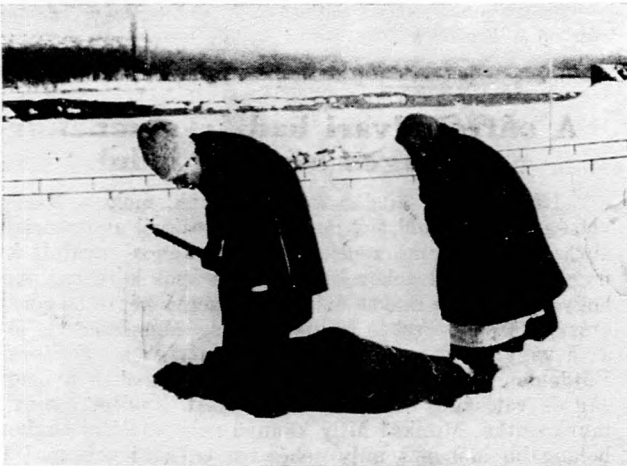
Lapunk első oldalán *képet* közlünk, mely a Faluszövetség *sárrétudvari* fiókjának hadiárvaiból álló zenekarát ábrázolja. A kitünő zenekar *Merky János* avatott karnagy vezetésével a közeljövőben országos körútra indul, hogy tudását és magas színvonalu zenei képzettségét az ország közönségével is megismertesse. Más is hajtja őket, az a vágy, hogy *nehéz anyagi helyzetükön javítsanak.* Fájdalom, közös sorsa lett mindnyájunknak a nyomorúság és valóságos belső népvándorlást indított meg a munka után. Munka! Mily könnyű volt rátalálni egykor a boldogabb időben s mily nehéz összeakadni vele ma! *Pedig a becsületet életnek nincs más alapja, csak a munka!* Tiszteletreméltó igyekezet tehát a fiatal árváinktól, hogy zenei tudásuk megcsillogtatásával kenyeret akarnak keresni. Fogadja őket a falvak népe szívesen és meleg szeretettel!

A boletta helyett adott segítség nem éri el azt a mértéket, amit a boletta nyújtott.

A mezőgazdaságnak további, hatékony támogatásra van szüksége.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara április hó 12-én, Budapesten igazgatóválasztmányi ülést tartott, amelyen Koós Mihály hosszabb beszédben ismertette a mezőgazdaság helyzetét és a megsegítés érdekében szükséges tennivalókat. Azzal kezdte, hogy a bolettapótló rendelet által kilátásba helyezett segítség (földadó-jóváírás stb.) nem rekompenzálja (kárpótolja) a mezőgazdaságot a gabonajegyben rejlő értékért és támogatásért. A mezőgazdaságnak tehát még továbbmenő támogatásra van szüksége s az ezekre vonatkozó intézkedéseket várja. Az uzsoratorvény a mezőgazdaság érdekeit szolgálja, azonban a gazdák súlyt vetnek ama kívánságuk teljesítésére is, hogy a magánköcsönnyújtás olyan ellenőrzés alá vésésék, mint a pénzügyi hitelezés. A magánköcsönnyújtókat is kötelezni kell a kamatelőírások betartására és az összes járulékokat felölő fizetésekről az irásos elszámolásra. A zöldhittel kapcsolatosan a gazdák azt kívánják, hogy olyan feltételek mellett történhessék a gabona előre való eladása, ami prioritást (elsőbbséget) biztosít az ilyen természetű kihelyezésekre. A mezőgazdaság összes köreit a legnagyobb aggodalommal tölti el az állatáraknak mérhetetlen esése. Ennek oka egyrészt kereskedelmi szerződéseink tökéletlen volta, másrészt a devizagazdálkodásnak rendszere, amely elzárkózik a mezőgazdasággal szemben olyan könnyítések nyújtásától, amik más országokban fennállanak. A tejkérdés most bizonyos tekintetben nyugvópontra jutott a budapesti viszonylatban fixirozott ármegállapítással. A mezőgazdasági érdekelttség azonban azon az állásponton van, hogy bármilyen fontos a Budapestre jutó tej árának biztosítása, a tejkérdés végleges rendezését csak olyan megoldás hozhatja meg, amely a vidéki tejek árkérdését is szabályozza, annál is inkább, mert a vajexportprémiumnak az utóbbi időben bekövetkezett leszállítása a vidéki tejek sorsára egyébiránt is végzetes hatással lesz. A földmunkáselemet is rendkívül súlyosan érinti a válság. A napszámbérék csökkennek.

A tetszéssel fogadott beszámoló után megindult vitában S. Bálint György az egyenlő adóztatást és teherviselést sürgette és felhívta a figyelmet a társulati adóala-

Kép a „borzalmak határa“ mellől.

Román határőr megtalál egy, a kommunisták által megsebesített orosz földmivest.

nyok fokozottabb igénybevételére. Sámik Ferenc a fogyasztóképeség gyengülésével foglalkozott. A tisztviselői illetmények apasztása, felfogása szerint, ismét a mezőgazdaság értékesítési lehetőségét fogja gyengíteni. Sokorópátkai Szabó István az agrárérdekeket védő kereskedelmi szerződéseket sürgette. Bohus János és Plósz István felszólalásai után Koós Mihály adott megnyugtató választ, majd Magyary Zoltán racionalizálási kormánybiztos méltatta a kamara és a gazdák munkáját, bejelentve, hogy a közigazgatási panaszokat nagy figyelemmel hallgatta és az egyszerűsítést célzó javaslatokat nagy gonddal fogja tanulmányozni.

A „válságbizottság“ állásfoglalása

A gazdátársadalmi szervezetek válságbizottsága legutóbbi ülést tartott, amelyen a gabonajegy megszüntetésével és az új adókról szóló rendeletekkel foglalkoztak. Az ülésen megállapították, hogy a bolettát eltörölő és a földadó, valamint a vármegyei pótdadó egy részének jóváírása útján új segítséget nyújtó rendelet a gazdák kívánságának csak egyik részét tette magáévá. A második rendelet, amely adóemeléseket foganatosított és a vagyonadó száz százalékos, a jövedelemadó harminc százalékos megpótlékolása, továbbá az ingatlanforgalom után fizetendő külön jövedelmi adó bevezetése által megsemmisíti azokat az előnyöket, amelyeket a gazdaségítő rendelet adni kívánt. Megállapította a válságbizottság, hogy ilyen körülmények között a gazdátársadalom nem nyugodhat bele a kormány által az eddigi rendeletekben előirányzott gazdaségítési módjába és mértékébe, hanem további hatékony intézkedéseket kíván a mezőgazdaság kamatterhének csökkentése, a mezőgazdasági termények értékesítésének megjavítása és a mezőgazdasági termelőeszközök árának mérséklése terén.

Képek a „borzalmak határáról“.

Március hó 20-iki számunkban hírül adtuk, hogy a Románia és Szovjetország határát képező Dnyeszter-folyó mentén borzalmas események zajlottak le. A kommunisták zaklatásait tovább elviselni nem tudó orosz földmivestek több csoportban, éjszakánként idején nekivágtak — ki gyalogosan, ki szánon — a befagyott folyónak, hogy Romániában keressenek menedéket a bolsevik uralom szörnyű kegyetlenkedései elől. A vörös határőrök azonban észrevették a menekülőket és gépfegyvertűzet adtak rájuk. Tekintettel arra, hogy a földmivestek közönlése napokon át tartott, a szovjet-határőrség valóságos vérfürdőt rendezett. Sok száz halott, nagyon sok sebesült esett áldozatul, de még így is jelentékenyre rug azoknak a száma, akiknek sikerült ép bőrrel elmenekülni.

A „borzalmak határáról“ készült fényképfelvételek most érkeztek hozzánk; mai számunkban megtalálja őket a figyelmes olvasó.

ELŐFIZETŐINKHEZ !

Kérjük azokat az igen tisztelt Előfizetőinket, akiknek előfizetése április hó 30-án lejár, hogy a mellékelt befizetési lapon az előfizetési díjakat hozzánk juttatni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:

negyedévre	. 2 P
félévre	. . 4 P
egész évre	. 8 P

Mutatványszámot — levelezőlap kérésre — ingyen küld a KIADÓHIVATAL.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház április hó 12-iki, keddi ülésén Károlyi Gyula gróf miniszterelnök beterjesztette a gazdasági és hitelélet rendjének, továbbá az államháztartás egyensúlyának biztosításáról intézkedő 1931. évi XXVI. t.-c. hatályának meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot, mely a kormány kivételes hatalmát, illetőleg rendeletek kiadására irányuló jogosultságát egy esztendővel meghosszabbítja.

Napirend előtt László Miklós a tokaaji árvíz-sújtotta lakosság számára segítséget kért. Purgly Emil földművelésügyi miniszter válaszában kijelentette, hogy az árvíz-károsultakon a rendelkezésre álló eszközök lehetőségéhez képest segíteni fog. Meg kell azonban várni, hogy tulajdonképpen milyen károk vannak.

A Ház ezután áttért az ipartestületekről és az ipartestületek országos központjáról szóló törvényjavaslat tárgyalására. Örfly Imre és Müller Imre elfogadták a javaslatot. Napirendi vita után az ülés véget ért.

Az április hó 13-iki, szerdai ülésen a képviselőház 1932/33. évi költségvetésének, valamint a képviselők és választott tisztviselők tiszteletdíjainak leszállításáról szóló bizottsági jelentést tárgyalták. A jelentés szerint a képviselők illetményét 6 százalékkal, a választott tisztviselőkéét pedig 5 százalékkal csökkentik.

Hegedűs Kálmán azt javasolta, hogy a kormány terjesszen törvényjavaslatot a Ház elé, mely eltörli a felsőházi elnökök, felsőházi és képviselőházi háznyagok, valamint jegyzők illetményeit. Kívánja azt is, hogy a kormány tagjai mondjanak le a tízenkétezer pengős miniszteri pótlékról. Ulain Ferenc szerint a hat százalékos csökkentés nem elég. Azok a képviselők, akik vagyonosak, mondjanak le a képviselői javadalmazásról. Berki Gyula azt hangoztatta, hogy minden becsületese munkát éppen a demokratikus elv alapján honorálni kell. Furesa, hogy egyesek a képviselői fizetések leszállítása mellett kardoskodnak, de ugyanakkor leszaladnak a pénztárhoz és felveszik a fizetésüket. Meskó Zoltán szerint azért kell a képviselőknek javadalmazás, hogy a szegény emberek is bekerülhessenek a törvényhozásba.

A gazdasági bizottság jelentését ezután módosítás nélkül megszavazták. Az interpellációk során Inkey Pál báró azt kérte, hogy azokat a kedvezményeket, melyek az élő ponty kivételére fennállanak, a többi halfajtára is terjesszék ki. Purgly Emil földművelésügyi miniszter megnyugtató válasza után Farkas Elemér azt kívánta, hogy az életbiztosítások valorizációjáról szóló törvény módosíttassék, továbbá a mezőgazdasági biztosítások díjtételei a biztosító társaságok által emelhetők ne legyenek és engedtessek meg a külföldi biztosító társaságok letelepődése, hogy ezáltal egészséges verseny fejlődhessek ki. Kasnya Béla ugyancsak a biztosító társaságok ellen szólalt fel. Mindkét interpellációt kiadták a pénzügyminiszternek. Dinich Ödön azt kérte, hogy a soroksári Duna-ág mindkét partján kiszajátított területeket adják vissza volt tulajdonosaiknak. Purgly Emil földművelésügyi miniszter hangsúlyozta, hogy ezeket a területeket visszaadni nem lehet, mert feltétlenül szükséges van rájuk. Szakács Andor arra kérte a kormányt, hogy azokban a helyeken, ahol nincs kilátás arra, hogy a tavaszi munkálatok során a mezőgazdasági lakosság kenyérhez jusson, folytassák az inség-akciót. Az interpellációt kiadták a népjóléti miniszternek. Dinnyés Lajos a trafikengedélyeknek a hadirokkantak javára történő revízióját, Tóth Pál pedig a tanyai kémények kötelező seprésének elrendelését kérte. Mindkét interpellációt kiadták az illetékes minisztereknek.

Az április hó 14-iki, esztendőközi ülésen folytatták az ipartestületek központjáról szóló törvényjavaslat vitáját. Éber Antal hevesen támadta az állami és fővárosi közüzemeket és határozati javaslatot nyújtott be, mely szerint a képviselőház utasítsa a kormányt, hogy a közüzemek felszámoltatása érdekében haladéktalanul intézkedjék.

Kenéz Béla kereskedelmiügyi miniszter felszólalásában kijelentette, hogy a kormány megvizsgálja a közüzemi kérdést és meg fogja szüntetni mindazokat a közüzemeket, melyek állami szempontból nem jogosultak. Egyébként több közüzem máris megszűnt.

Mojzes János, Szűgyi Lajos és Dési Géza felszólalása után napirendi vita folyt le, majd az ülés véget ért.

Kép a „borzalmak határa“ mellől.

Orosz földművesek román földön. E csoportnak sikerült élve átjutni a befagyott Dnyeszteren.

Az április hó 15-iki, pénteki ülésen Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter mondotta el hatalmas expozícióját az 1932—33. évi költségvetésről.

(A pénzügyminiszter beszédét lapunk vezető helyén közöljük. A szerkesztő.)

A pénzügyminiszter beszéde után az Ipartestületek Országos Központjáról szóló javaslat tárgyalását folytatták, majd Károlyi Gyula gróf miniszterelnök beterjesztette a népjóléti miniszteri állás megszüntetéséről szóló törvényjavaslatot. Napirendi vita után az ülés véget ért.

Április hó 16-án, szombaton nem tartott ülést a Ház.

Ujból csökkentették a tisztviselők illetményeit.

A kormány az elmúlt héten rendeletet adott ki, melyben az állami és kormányzati tisztviselők (ideértendők a honvédség, folyamőrés, vámőrés és esendőrség rangosztályokba sorozott havidíjasai is) járandóságait további 2—5 százalékkal csökkenti. Hasonló arányban csökkentek a különböző pótlékok is, sőt az egyetemi tanári és főiskolai tanári pótlékok megszűnnek.

Nem csökken: a honvédség, folyamőrés, vámőrés rangosztályba nem sorozott havidíjasainak, a legénységi állományú egyéneinek, továbbá az államrendőrség személyzetének havidíj-szoldja (fizetése), valamint a pénzügyőrés és országos büntető-intézetek altisztjeinek fizetése. Általában nem csökken azoknak az illetménye sem, akinek havi fizetése a havi 120 pengőt nem haladja meg.

Megszűnik a Budapestben lakó és nagyobb fizetési osztályokba tartozó tisztviselők közlekedési segélye. A kisebb fizetésűek a jövőben havonta 10 pengő közlekedési segélyt kapnak. A rendelet kimondja azt is, hogy egy évig szünetel a fokozatos előléptetés; még akkor sem történhetik előléptetés, ha egy magasabb fokozatu állás megüri.

A rendelet a nyugdíjakat is 2—3—4 százalékkal csökkenti; végül a tisztviselők és nyugdíjasok lakbérért leszállítja 3 százalékkal. Csökkennek az ugynevezett családi pótlékok is.

A rendelet folyó évi július hó elsején lép életbe. Mint ismeretes, az első fizetéscsökkentés 1931. évi szeptember hó elsején történt, ezt követte egy második és most kerül sor a harmadikra. E három csökkentés együttvéve körülbelül 20 százaléknak felel meg; másszóval a tisztviselők július hó elsején egytötöddel kevesebbet kapnak, mint a múlt esztendő augusztusának elsején. Például: akinek a múlt évben augusztus elsején 300 pengője volt, az a folyó évben, július hó elsején csak 240 pengőt kap.

Bizalom a kormány iránt.

A vidéki törvényhatóságok és városok egyre-másra fejezik ki bizalmukat és köszönetüket a miniszterelnök és belügyminiszter iránt azért, mert a szociáldemokrata Népszava betiltása

körül lezajlott eseményekben erélyes magatartást tanúsítottak és a forradalmi megmozdulást csírájában elfojtották. Így az elmúlt héten Győr városa, Sopron vármegye, Szabolcs vármegye és Zala vármegye táviratilag üdvözölte a kormányt.

Az állam pénzügyi helyzete február hónapban.

A Magyarországi pénzügyi helyzetére vonatkozó február havi pénzügyminiszteri közlemény szerint februárban az állami közgazgatás kiadása 79.2 millió pengő, bevétele 83.9 millió pengő volt, vagyis az állami közgazgatás bevételei 4.7 millió pengővel haladták meg a kiadásokat. Ezenkívül 0.3 millió pengő fordított az előző években megállapított és még folyamatban levő alapszerű beruházásokra, továbbá 0.5 millió pengő utalványoztatott az állami vasgyáraknak és 3.7 millió pengő az állami közgazgatás egyéb beruházási tartozásaival kapcsolatban.

Az államkincstárnak kölcsönképpen átengedett külföldi fizetési eszközökből és követelésekből (devizakölcsönből) februárban 1.9 millió pengő folyt be.

Az állami üzemek februári kiadásai 39 millió pengőt, bevételei pedig 24.5 millió pengőt tettek, vagyis az üzemknél 14.5 millió pengő hiány jelentkezett. A nagyobb üzemekre vonatkozó statisztikai táblázatok szerint a vasutaknál, valamint a postánál a forgalom az első évtel szemben februárban is általában jelentősen visszaesést mutatott.

A magyar képviselőház üdvözlötte Hinderburg megválasztása alkalmából.

Almásy László, a képviselőház elnöke, a következő táviratot intézte Loebehez, a német birodalmi gyűlés elnökéhez:

„A magyar országgyűlés képviselőházának őszinte jókívánásait fejezte ki a nagy német birodalom világszerte tiszteletet és nagyrabecsülést bíró elnökének újból történt megválasztása alkalmából. Adja az Ég Ura, hogy az ő — veszedelmekben kipróbált, érdemekben gazdag — nagy egyénisége a magyar nemzetel együtt oly sokat szenvedett és szenvedett nagy német birodalmat megérdemelt jobb sorshoz juttassa.”

A felsőház ülése.

A felsőház április hó 14-én ülést tartott. Elfogadták a gazdasági bizottság jelentését, mely öt százalékkal csökkenti a felsőházi tisztségviselők járandóságát, majd letárgyalták és elfogadták az egyes vármegyéek területi változásáról, a társadalombiztosítási bíráskodásról szóló törvényjavaslatokat. Ezután Glattfelder Gyula csanádi püspök méltatta Wlassics Gyula bárónak, a felsőház elnökének érdemeit abból az alkalmából, hogy a közelmúltban töltötte be nyolcvanadik életévét. Wlassics Gyula báró meghatározott szavakkal mondot köszönetet.

Az április hó 15-iki ülésen vita nélkül elfogadták az önkormányzati testületek háztartásának hatályosabb ellenőrzéséről és a választói névjegyzékek kiigazításáról szóló törvényjavaslatokat.

A zöldhitel és a kamatleszállítás ügye az Egységspárt értekezletén.

Az Egységspárt április hó 14-én ülést tartott, melyen hosszabb vita fejlődött ki a zöldhitel és a kamatláb kérdésében. Biedermann Imre báró azt hangoztatta, hogy a termelési hitel folyósítása egyes vidékeken nehézkes. Patacsi Dénes arra mutatott rá, hogy a hitelhez egyes helyeken nehezen jutnak hozzá a gazdák. Holitscher Károly azt hangoztatta, hogy helyes volna, ha a zöldhitelt kibocsátó intézeteknek prioritást (elsőbbséget) adnának, mert ha bekebelezésre kerül sor, akkor drága lesz a hitel. Nánássy Andor hangsúlyozta, hogy arra kell törekedni, hogy biztosítsák a hitel visszafizetését a kikötött határidőre. Ezt úgy lehetne legjobban megoldani, hogy a gazdák termésküket kötnék le a hitel biztosítására.

Purgly Emil földművelésügyi miniszter a felszólalásokra válaszul hangsúlyozta, hogy a prioritást azért nem lehetett a zöldhitelre az egész vonalon biztosítani, mert elkerülhetetlen volt, hogy a répanagelőlegre prioritást biztosítsanak a cukor-répa-termelőknél és a gyáraknak kötelező megállapodásából kifolyólag. A továbbiakban hangsúlyozta, hogy egyes vidékeken a zöldhitel biztosítékai körül bizonyos turbulencia mutatkozott a hitelező intézetek részéről és ez okozhatta a zavarokat.

Schandl Károly, az OKH alelnök-vezérigazgatója kifejtette, hogy a hitelkeretet a zöldhitel számára a Nemzeti Bank nyújtotta. Ebből a hitelkeretből a Pénzügyintézet Központ tizennégy millió pengő, az OKH pedig hatmillió pengő összeget folyósít. A kölcsönöket váltóra adják ki fél éves váltó formájában és azokat szeptember 17-én kell visszafizetni. A fél évi kamat 4¼ százalék. Ebben benne van a Nemzeti Bank kamatlába, amely egy fél évre 3¼ százalék, az OKH, vagy a Pénzügyintézet Központ kezelési költsége, amely egy fél évre ¼ százalék és a kölcsönnyújtó pénzügyintézet költségei, amelyek egy fél évre ½ százalékot tesznek. Nem lehet azt mondani tehát, hogy súlyos a kamat. Arra természetesen a kihelyezésnél vigyázni kell, hogy a kölcsön mobilitása biztosítva legyen és így a visszafizetésnél ne történhessenek nehézségek. Az OKH-n keresztül kihelyezésre kerülő kölcsönök lebonyolítása alig egy hete indult meg és máris egymillió pengő van folyósítva. A hozzájuttatott panaszokat a legrövidebb időn alatt elintézi.

A kamatláb kérdéséhez Biedermann Imre báró, Tóth Pál, Patacsi Dénes, Simon András és Holitscher Károly szólaltak fel, akik valamennyien erőlyesen sürgették a kamatláb leszállítását.

Károlyi Gyula, gróf miniszterelnök nyomtatékosan hangsúlyozta, hogy szó sem lehet arról, hogy a kormány a kamatláb leszállításának kérdését levénné a napirendről. A kormány minden erejével azon van, hogy a kérdés megoldása mentől előbb

sikerüljön. A megoldásnak különböző, tőlünk nem függő akadályai vannak, de úgy a pénzügyminiszter, mint a kormány többi tagja, mint pedig a Nemzeti Bank elnöke, maguk is átérve a kérdés fontosságát a magyar gazdasági élet és a mezőgazdaság szempontjából s tudatában annak, hogy ez a kérdés ma az egyik legsürgősebb és legégetőbb kérdése az országnak, minden erejükkel azon vannak, hogy a kamatleszállítás minél előbb megtörténhessen. (Már megtörtént. A szerkesztő.) A zöldhitel kérdésében a miniszterelnök kijelentette, hogy egyáltalán nem hitelképes emberek számára nem lehet kölcsönt folyósítani. Ha az államkassza tele volna, akkor lehetne segítyt nyújtani a többi adófizetők pénzéből olyanoknak is, akiknél a visszafizetés biztosítása nem felel meg a követelményeknek, az államháztartás mai helyzetében azonban ilyen megoldásra berendezkedni nem lehet.

Tóth Pál a földterherrendezés gyorsabb lebonyolítását és a földhözjuttatottak helyzetének könnyítését kérte. Holitscher Károly a szegény betegek ellátásáról kiadott legutóbbi rendelet végrehajtási utasítását sürgette. Károlyi Gyula gróf miniszterelnök kijelentette, hogy haladéktalanul megvizsgálja ezt a kérdést s megteszi a szükséges lépéseket.

Csikrány Ernő a felekezeti községi tanítók súlyos helyzetére mutatott rá, továbbá a földművelésügyi minisztert arra kérte, hogy a kishaszonbértek érdekében bocsásson ki pórtendeleket, hogy azok terhes szerződéseiket felbonthassák. Purgly Emil földművelésügyi miniszter utalt arra, hogy a haszonbértek csökkentésére a kiadott rendelet is módot nyújt és így pórtendeleket kiadására nincs szükség.

Szinpei-Merse az egyenlő és aránylagos teherviselést követelte. Az értekezletet pártvaicsora követte.

Árjegyzék 1000 képpel ingyen

37 éve a világot uraló eredeti angol

THE CHAMPION

kerékpárokat havi 20 pengős részletre. Kerékpáralkatrészeket mir len gyártmányu kerékpárhoz nagybani eredeti gyári áron szállítunk vidékre is.

Láng Jakab és Fia

kerékpár-nagykereskedés. Budapest, József-körút 41. szám.

— Alapítva 1869 —

A Nemzeti Bank egy százalékkal csökkentette a hivatalos kamatlábat.

A bíróság érvényesíthető legmagasabb kamat az eddigi 11 százalék helyett 9 és fél százalék lesz. — A kamatcsökkenés a gazdaadósok érdekeit szolgálja.

Amire a magyar gazdasági élet joggal számított, a hivatalos bankkamatláb leszállítása megtörtént. A kamatcsökkentés elsősorban annak a körülménynek számbavételével történt, hogy az utóbbi napokban több pénzpiaci foganatosított apasztó intézkedéseket. Legutóbb, április 9-én a német jegybank 6 százalékról 5,5 százalékra, nyomban utána a cseh jegybank 6 százalékról 5,5 százalékra apasztotta leszámítolási kamatát. Korábban az angol jegybank gyors egymásutánban kétszer hajtott végre rátaesőkkentést, úgy, hogy jelenlegi kamattétele 3,5 százalék. A nemzetközi pénzpiacnak ez a jelensége tehát kedvezett a rátaesőkkentésnek. De bizonytalanságot bontott a jegybank főtanácsa azt a körülményt is, hogy csak az alacsony kamat tud könnyíteni a termelő körök terhein és csak ezen keresztül lehet megélni a gazdasági élet vérkeringését.

A kamatlábcsökkentésről szóló hivatalos tájékoztató így hangzik:

A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa április hó 16-án tartott ülésében elhatározta, hogy április 18-án kezdődő hatállyal a bank által váltók, közraktári zálogjegyek és értékpapírok leszámítolásánál alkalmazandó kamatlábat 7 százalékról 6 százalékra, a népszövetségi kölcsön kötvényeire, valamint az 1931. évi XXVI. törvény cikk 6.

szakasza alapján kibocsátható állami pénztárjegyekre adott kölcsönöknél alkalmazandó kamatlábat 7½ százalékról 6½ százalékra mérsékli.

A Nemzeti Bank határozata után, április hó 18-án összeült az Országos Hitelügyi Tanács, hogy a maximális kamattételeket a hivatalos bankrátához mérten megállapítsa. A tanács hosszabb tárgyalás után úgy döntött, hogy a be nem jegyzett cégekkel és magánosokkal szemben a bíróság érvényesíthető kamatmaximum az eddigi 11 százalék helyett 9½ százalék lesz. Ugyancsak elhatározta a tanács, hogy a betétkamatokat csak fél százalékkal szállíthatják le az intézetek.

A Hitelügyi Tanácsot e határozatok meghozatalánál elsősorban a mezőgazdaság védelmének a szempontja vezette. A be nem jegyzett cégekkel szemben felszámítható maximális 9½ százalékos hitelkamat elsősorban a mezőgazdaadósoknak akar fokozott védelmet biztosítani. Az az eljárás pedig, hogy a betétkamatok csak félszázalékkal szállíthatók le, elsősorban a kisebb pénzüntézetek érdekeit szolgálja, nehogy a betétkamat erősebb csökkentése betétkiszivárgásra vezessen.

A Hitelügyi Tanács határozatai legközelebb megjelennek a hivatalos lapban.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Április hó 11-én újból összeült a leszerelési értekezlet Genfben három heti szünetelés után. Az amerikai kiküldött javaslatot terjesztett elő a tankok, nehéz mozgóútegek és a mérges gázok használatának megszüntetéséről. Tardieu francia miniszterelnök az amerikai javaslatot keresztülvihetetlennek mondotta. Grandi olasz külügyminiszter ezzel szemben erőteljesen hangsúlyozta, hogy Olaszország követeli a nehéz tüzérség és a bombavető repülőgépek fokozatos megszüntetését, továbbá a gáz- és baktériumháborút szolgáló fegyverek azonnali megsemmisítését.

A Nemzeti Bank kölcsönét meghosszabbították. A Nemzetközi Fizetések Bankja Baselben, április hó 11-én tartott ülésén, három hónappal meghosszabbította a magyar Nemzeti Banknak nyújtott és április hó 18-án lejárt hitelt.

Hindenburg elnök feloszlatta a nemzeti szocialistapárt katonai szervezeteit. A szervezetek helyiségeiben, gyűlékező helyein és otthonaiban rendőrszolgák jelentek meg és lefoglalták a helyiségeket. A feloszlatast a Német birodalom egész területén végrehajtották azzal az indoklással, hogy kizárólag az állam feladata az, hogy szervezett karhatalmat fenntartsanak. A Hitler-párt a feloszlatast szemben nem tanúsított ellenállást. Hitler Adolf, a nemzeti szocialisták vezére felhívást intézett híveire, melyben azt mondja, hogy április hó 24-ike lesz a bosszúállás napja. Ez a nap ugyanis a porosz képviselőválasztások napja, melyre a Hitler-párt régóta készülődik. A nemzeti szocialisták remélik, hogy a birodalmi elnöki választáson elszenvedett vereségükért a porosz képviselőválasztásokon elérendő győzelem fog számukra kárpótlást nyújtani.

A Népszövetség Tanácsa Genfben, április hó 15-én tartott ülésén meghallgatta a pénzügyi bizottság jelentését Magyarország helyzetéről. A tanács a jelentést magáévá tette és felhatalmazta a bizottságot, hogy szakértőket nevezzen ki, akiknek az volna a feladatuk, hogy a hosszulejárta külföldi tartozások rendezése tekintetében javaslatokat tegyenek.

Elmult az árvíz veszélye.

Az elmúlt héten a megáradt Tisza és mellékfolyói igen komoly veszéllyel fenyegették a partmenti községeket és városokat, szerencsére azonban az április hó 18-án megkezdődött apadás elhárította a legsúlyosabb katasztrófát. Természetesen a mértéktelenül megduzzadt folyók így is sok helyütt kiléptek medrükből és tetemes károkat okoztak. Tiszadorogma, Tiszabábolna, Tiszatarján, Héjőkürt, Tokaj, Zsadány, Sára, Bodrogolaszi, Olaszliszka, Bodrogkeresztúr, Kisfalud, Deszk, Ujszeged, Tiszasarud, Boroszló, Lőrincfalva és még több más helységben az áradás komoly károkat okozott és az emberek százai váltak hajléktalanná. A partmenti lakosság és a hatóságok éjjel-nappal permanenciában voltak és óriási erőfeszítéseket tettek a nagyobb veszedelem elhárítása végett.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Husz holdon felüli birtokosok is kaphatnak vetőmaghitelt.

Több ízben jelentettük, hogy a földművelésügyi minisztérium módot nyújtott a 20 holdon aluli gazdáknak arra, hogy árpa, zab, burgonya és tengerivetőmagszükségletüket őszi való meghitelezésre a vármegyei gazdasági felügyelőség útján beszerezhessék. Ezuttal értesítjük olvasóinkat, hogy a földművelésügyi minisztérium újabb rendeletével hozzájárult ahhoz, hogy őszi való meghitelezésre vetőmagot a 20 holdon felüli birtokosok is kaphatnak. Az előrehaladott időre való tekintettel most már

csak a tengerivetőmag beszerzése jöhet számításba. Miután pedig a vetőmagigényléssel kapcsolatos hivatalos eljárás legalább is 10–14 napot vesz igénybe, felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy igénylésüket a községi előjárás útján az illetékes vármegyei gazdasági felügyelőséghez mielőbb juttassák el. A hitelkeret ugyanis korlátolt és így előfordulhat, hogy későbbi igénylések hitelkeret kimerülése miatt figyelembe vehetők nem lesznek.

Megindult a magyar állatkivitel Németország felé.

A magyar-német kereskedelmi szerződés értelmében Magyarország 6000 darab vágómarhát szállíthat a drezdai vágóhidra, ahol azok négy nap alatt levágandók. Az első magyar állat-szállítmányt április 9-én adták fel Drezdába. Ez az első szállítmány 2 vagonból, illetőleg 18 darab ökröből állott.

A bérlők kifogásolják a bolettapótló rendeletet.

A mezőgazdaság segítésére nézve megjelent kormányrendelettel legutóbb a Magyar Földbérleti Szövetségnek elnöksége is foglalkozott. Az elnökség meglepetéssel látja, hogy a mezőgazdaság idei megsegítésénél a termelésnek szánt segélyt bérleti gazdálkodás esetén megosztják a járadékkal. Ez az idén anélkül is csökkentett segélyalapot még jobban meggyöngíti. A súlyos helyzetben lévő bérlők, akik rosszabb helyzetben vannak, mint a saját földjükön gazdálkodók, mert hiszen kétszeres terhet kell viselniük, aggodalommal látják a segélyezés megosztásának ezt a tervét. A Magyar Földbérleti Szövetsége ebben az ügyben illelt hiv össze.

Körték kétszeri terméssel.

A zalavári apátság uradalmaiban Bálványossy László erdész évenként kétszer termő körtével kísérletezik már néhány év óta és próbálkozásai sikerrel is jártak. Külön nemesített körtékai buzaéréskor hozzák ökölmagyságu gyümölcsüket, de ennek teljes megérése előtt már kiütöközik a második termés, amely valamivel kisebb az elsőnél, de ugyanolyan édes, mint az és szüret táján érik. Most a körte termésével megpróbálkoznak Zalaegerszeg környékén is.

Értekezlet a zöldség- és gyümölcskivitel kérdésében.

A földművelésügyi miniszter elnöklése alatt április hó 11-én a földművelésügyi minisztériumban az érdekelt hatóságok és szervek, valamint a termelők és kereskedők széleskörű bevonásával értekezleten tárgyalták az 1932. évi gyümölcs- és zöldségkivitel kérdését. Az értekezlet általában foglalkozott a külföldi értékesítés akadályaiival s úgy a termelők, mint a kereskedelem előterjesztették azokat a kívánásokat, amelyek teljesítése esetén gyümölcs- és zöldségkivitelünk előnyösebben volna lebonyolítható. Különösen hangsúlyozták az érdekeltségek, hogy a kereskedelem forgatóke-szüüksége az export céljaira úgy, mint az előző években, a folyó évben is feltétlenül biztosítandó. Ugy szintén kifejezésre jutott az a kívánás is, hogy bizonyos szállítási könnyítések mellett a devizabezolgáltatás körüli eljárás is a lehetőségig egyszerűsítettessék.

A selyemgubó új beváltási árai.

A selyemgubó beváltási árát 1932-re a következőképp állapították meg: I. osztályu gubó kilogrammonként 1 pengő, II. osztályu gubó kilogrammonként 80 fillér, III. osztályu gubó kilogrammonként 10 fillér. Három éve tart a selyemgubó és selyemfonál árzuhanása a világpiacra. Ennek ellenére a földművelésügyi minisztérium éppúgy, mint az előző két évben tette, most sem csökkentette olyan arányban a gubóbeváltási árakat, amiként azt a mai viszonyok megkövetelnék, csak hogy a mai szűkös anyagi viszonyok között selyemtenyésztőinek tűrhető keresetet juttasson.

A gazda is kimérheti késsre érett jószágát.

Kenéz Béla dr. kereskedelemügyi miniszter a napokban rendeletet bocsátott ki, amely szerint a gazdák késsre érett és veszteség nélkül tovább nem tartható állataikat levághatják és annak husát kimérhetik. A rendelet szerint a helyi hatóságok azt is megengedhetik a termelőknek, hogy saját nevelésű jószágait akkor is levághassák, ha a helybeli husának és élőállatok között indokolatlanul nagy különbség van. A rendelet következtében megszűnik az a lehetetlen állapot, hogy egyes vágók és mészárosok a megszorult gazdákat lelketlenül ki-
uzsorozzák.

Megkoronázták.

Nekem Te vagy a szépek-szépe,
A föld, a mennyek Istensége.

A rossz, a hüllen, hü és jóság,
A valótlan és a valóság.

Én életnek vagy Te napja,
Büncimnek gyóntató papja.

Ezért szeretlek, ezért imádlak,
S királynőmmé megkoronáztalak.

Irtó: VARGA PÉTER (Vezseny).

Beiktatták a tiszáninneri református püspököt. Április hó 14-én ünnepélyes keretek között iktatták be Miskolcon Farkas Istvánt, a tiszáninneri református egyházkerület új püspökét. Az új református püspök első beszédében a felebaráti szeretetről és a jóemberek világának megteremtéséről szövege az egybegyűlt ünnepi közönséghez.

Kulturst Pécsaranyoson. Április hó 9-én rendezte a Pécsaranyosi Gazdaszövetség az iskolánküli népművelési előadássorozatok befejező kulrestjét. Igaz örömmel adunk hírt a szép estéről, mert ezen is bebizonyította a magyar falu népe, hogy a falu milyen fejlett szellemi életet él. A télen át minden héten tartottak összejövetelt, amelyen Takács József, a község agilis tanítója, Erdős András gazdaszövetségi elnök, a vármegyei népművelési bizottság kiküldöttei és mások tartottak előadást. A kulturstest Benki Gyula, a vármegyei népművelési bizottság titkára, Vénics Gyula, gazdasági iskolai tanár, Budai Géza, Erdős József, Vér Valér és Vér Géza, a szentlőrinci téli gazdasági iskola tanulói tartottak előadást. Szavaltok, énekszám és vetített képek bemutatása tette élvezetessé az estét, amelynek külön érdekessége volt a husvéti ünnepeken tartott sakkversenyeredmények kihirdetése. Csurguyk Nándor lett az első 17 győzelemmel, Horváth Illés a második 16 győzelemmel, Mátyás Mihály pedig holtversenyek után, hosszas küzdelemmel, a harmadik. Külön ki kell emelnünk a szentlőrinci téli gazdasági iskola tanulóinak szereplését. Mindegyikük önálló előadást tartott a mezőgazdaság köréből.

Hortobágyi juhokat vittek a müncheni állatkertbe. A napokban háromtagu magyar juhcsaládot vittek Hortobágyról a müncheni állatkertbe. Az állatokat Káplár Miklós festőművész, a Hortobágyi-pusztai lakója, választotta ki Csizsár István debreceni gazda nyájából és Bécsbe küldte, ahonnan repülőgépen vitték a bajor főváros világhíri állatkertjébe, ahol eddig magyar juh még nem volt.

Főjegyzőválasztás Izsákon. A nyugdíjazás folytán megüresedett izsáki főjegyzői állásra hét pályázó közül a községi képviselőtestület április hó 12-én egyhanguan Berzy József eddigi helyettes főjegyzőt választotta meg.

Borzalmas vulkánkitörés Délamerikában. Emberemléket óta nem látott méretű pusztítást okoztak Délamerikában a Közép-Andok tűzhányói, amelyek közül április hó első hetében nyolc vulkán működni kezdett. A borzalmas vulkánkitörés különösen Chile és Argentína államokat sújtja, de a rettenetes méretű lávaömlést és hamuesőt a többi környező államok is észlelték. A vulkánok környékén a talaj több helyen megrepedt. Mendosa argentinai tartományban Malargua várost elnyelte a megnyitott föld. A hamueső több száz kilométer távolságban is métervastagságu rétegekben borította el a földet. Nicaraguában a vulkánkitörés borzalmas árvizet okozott, amely több falut teljesen eltüntetett a föld színéről. Buenos-Aires városára egy nap alatt mintegy három millió kilogramm hamu zuzott, amely életveszélyessé tette a városban való tartózkodást. A láva a tűzhányóktól száz kilométer távolságban lévő San-Rafael városig hatolt el. Siachina falut a láva teljesen betemette. A kár felbecsülhetetlenül nagy.

Valaki elment . . .

Valaki elment, valaki itthagytott,
Elvitte a legszebb álmaim
S nekem nem maradt más, csak a vágyaim.
A sor: mindentől megfosztott,
Az életem szívár lett s megkopott,
Mint a hétköznapiok.

Valaki elment, mindennek vége . . .
Mehalt a remény, elszállt a vágy,
Eltűnt, mint alkonyban bucsuzó kezdeményezésére . . .
Leszáll az éj bus sötét homálya,
Hogy gyászleplet borítson, e szürke világra.

Valaki elment, a virágos nyárral,
A költőzökkel, a virág illatával.
Valaki elment, kit nem látok soha . . .
Véget ért az álom s felbredtem
Szürke hétköznapiokra . . .

Irtó: KARLI GYULA (Sóly).

Értekezlet a fiatalság ügyében. Az egyetemet végzett magyar ifjúság elhelyezése érdekében Schandl Károly dr. nyugalmazott államtitkár, országgyűlési képviselő kezdeményezésére az Országos Széchenyi Szövetség értekezletet tartott, amelyen közéletünk számos kiválósága jelent meg. Schandl Károly dr. megnyitójában ismertette a mozgalom eredményeit és hangsúlyozta, hogy a magyar ifjúság részére új munkaterületeket kell keresni. Többek hozzászólása után a megjelentek kimondták, hogy az ifjúság elhelyezése érdekében összehívott értekezletet megisméltik.

Mehalt Ilosvay Gusztáv. Ilosvay Gusztáv nyugalmazott államtitkár, a magyar revíziós mozgalom lelkes vezére, április hó 13-án ötvenhat éves korában Budapesten elhunyt. Az elhunyt államtitkár közéleti pályáját mint a színérváraljai járás szolgabírája kezdte és a háború elején a hírszerző központ vezetőjévé nevezték ki. A kommunizmus alatt tevékenyen részt vett a nemzeti hadsereg megszervezésében, majd pedig a határrendőrség főparancsnoka lett. Az utóbbi években nyugalmi vonult s mint a Magyar Revíziós Liga elnöke fáradhatatlanul dolgozott a revíziós mozgalom sikere érdekében. Ilosvay Gusztáv holttestét Budapesten, a farkasréti temető halottasházában beszentelték, majd Nyírábrányba szállították, ahol a családi sírboltban helyezték nyugalomra.

Négyévi fegyházra ítélték a kalapácos gyilkost. A kecskeméti törvényszék többnapos tárgyalás után április hó 15-én hirdetését ítéletet Fischl Frigyes büniügyében, aki, mint ismeretes, múlt évben kalapásütésekkel meggyilkolta Steinherz Salamon borkereskedőt. Fischl a tárgyalás során azt hangoztatta, hogy Steinherz felbőrele a gyilkosságra, mert ilyen módon akarta örökösre hagyni nagyvértékű biztosítását. A bíróság bebizonyítottan vette Fischl vallomását s a gyilkost az enyhítő körülmények figyelembevételére után szándékos emberölés büne miatt négyévi fegyházra ítélte.

Tizféle méreggel kísérelt öngyilkosságot egy házaspár. Gál József budapesti bőrdömsemster április hó 13-án délelőtt feleségével együtt tizféle méreggel kísérelt meg öngyilkosságot. Az öngyilkosságot a házmester vette észre, akinek feltűnt, hogy a házaspár délig nem hagyta el lakását. A mentők első segélyben részesítették Gálékát s a házaspárt kórházba szállították, ahol a kihallgatás alkalmával Gál elmondotta, hogy anyagi gondjai miatt akartak megválni az élettől és ezért tiz különböző mérget vettek be. A mentők megállapították, hogy a mérgek jó része közömbösítette egymást és ezért sikerült a házaspárt megmenteni az életnek.

Étvágytalanságnál, rossz gyomornál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcsere-zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több uttorója megállapította, hogy a Ferenc József víz abszolút megbízható hashajtó. A Ferenc József keserűvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Hasznos tudni,

hogy sokféle betegségek vehetjük elejét, ha Schmidthauer

természetes Igmándi

keserűvizével eltávolítjuk a gyomor és belekben rejtőző és károkat okozó baktériumokat.

Utasítás minden palackhoz mellékelve!

Kapható mindenütt!

TANÁCSADÓ

Kérdés: Középszkolát végeztem és egyévi szünnet után akarok tovább tanulni. A szünnetében kell-e levétele-foglalkozásra járnom? (Hű olvasó, Bakonyzentiván). — **Felelet:** A levételefoglalkozás értelmében azon év végéig levételeketeles, amely évben betölti a huszonegyedik életévét. Ez alól kivétel nincs.

Kérdés: Hol kaphatom meg egy pengős árban a „Sibéria a nagy temető” c. könyvet? (T. S. D., Tiszakarád). — **Felelet:** Teljesen elfogyott, nem kapható!

Kérdés: Több éven át voltam tagja az Országos Társadalombiztosító Intézetnek. Most megrokkantam és segítséget szeretnék, hová forduljak? (K. J. Cegléd). — **Felelet:** Forduljon az Intézet igazgatóságához: Budapest, VIII., Fiumei-út 17.

Kérdés: Baromfit akarok szállítani a Felvidékre, lehet-e és ha igen, hol kapok címet és közelebbi felvilágosítást? (Ifj. G. A., Felsőkerék). — **Felelet:** Tessék egyenesen a Magyar Mezőgazdasági Kivitel Intézethez fordulni: Budapest, V., Rudolf-utca 6. Itt megkapja a címeteket is és a szállítási feltételeket is megadja.

Kérdés: Még múlt évben kértem a Magyar Földhitelintézetől kölcsönt, de nem kaptam rá választ, hová forduljak? (S. J., Füzölgy). — **Felelet:** Sürgesse meg a nevezett intézet igazgatóságánál kérését: Budapest, V., Bálvány-utca 7. sz.

Kérdés: Mennyi szénkéneget használnak egy hold szőlőre? (B. J., Gyöngyös). — **Felelet:** Egy katasztrális hold szőlőhöz 150—180 kilogramm szénkéneget szükséges.

Kérdés: Milyen a mérete a Bocznádi hármast kaptárnak? (F. J., Nyáregyháza). — **Felelet:** A harminekeretes kaptár felső léce 34 centiméter, az alsó léce 32 centiméter, oldalhossza pedig 27 centiméter. A keretek között 6—8 milliméter távolság van.

Kérdés: Hová forduljak a rokkant-jelvényért? (H. J., Pécs-aranyos). — **Felelet:** A rokkantjelvényt a községi előjárás útján tessék a m. kir. népjóléti minisztériumhoz fordulni: Budapest, II., Lánchíd-utca 2.

Kérdés: Gyümölcsösömben gyakran pusztít a lisztharmat. Hogyan védekezem ellene már most és a nyáron, hogy megvédehessem a termést? (S. J., Mátraballa). — **Felelet:** Lisztharmat ellen hatásos védekezést nyújt rügyfakadás után a „Sulfarol” vagy az „Amonil” nevű készítmények oldatával való permetezés.

Kérdés: Kassára akarok menni, mennyibe kerül a víz? (B. A., Bakonybánk). — **Felelet:** Szegénységi bizonyítvánnyal a cseh víz két pengőbe kerül. Szegénységi bizonyítvány nélkül az egyszerű víz ára nyolc pengő.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. Földművelésügyi minisztérium, V., Kossuth Lajos-tér 11.) közlése szerint a következők

keresnek munkást:

Szalóki Sándor (Szár, Fejér megye) gazdaságába egy család 2—3 munkabíró taggal egy harmadrész haszonrészesevéért kerti és földmunkára. Jelentkezés Rákosszentmihály, Rákosi-ut 18. sz. — Pacula György egy gazdasági cselédet 1 ténhez, 3 borjuhoz, 1 lóhoz, 60 négyszögöl kert, fél hold szántóhoz bentkőzra és körülbelül évi 200 pengő készpénzzel. Budapest, I., Maros-utca 13.

AZ UTOLSÓ CSOMÁD

R E G É N Y

6

IRTA: FÖLDES GÉZA

— Hogy? Hát tessék idehallgatni. — Ráki leült a zongora mellé és eljátszotta akkor még mindig divatos hangversenydarabját Reményinek, a „Repülj fecském“ kezdetű népdal egyvelegét. — És most hallgassa meg ezt a maga tiszta állapotjában, ahogy a nép énekeli. — Ráki erre zongorakísérettel eldalolta. — De még ne szóljon semmit. Még hallgasson meg egy nagyon cifrázott magyar népdalt s utána elénekelem azt is a maga egyszerű szépségében. — Ez a dal a „Cserebogár, sárga cserebogár“ volt.

Blanchet ur meglepetéssel hallgatta ezeket. Egyik formájában megbámulta azt a szédítő technikát, mely ezekben megnyilvánult, de az egyszerű formának minden fentartás nélkül elismerte az elsőbbségét.

— Látja, ezt a két szép dalt előbb le kellett vetköztetni a rája nem illő tarka-barka ruhájából, hogy megtaláljuk benne a tiszta magyart.

Aztán megmagyarázta, hogy azokban csak a ritmus a magyar, a többi csak felcicomázott Haydin zene. De virrad már. A Liszt Ferenc magyar rap-szódiai járnak a világot és mindenütt megbámulják a magyar zene kincsesházát: a magyar népdalt.

— Persze, persze... hiszen a nemzeti zene ősforrása mindenütt a nép lelke, — hagyja rá Blanchet ur.

Ez az igazság. De a magyar zene elveszett volna örökre, ha a parasztkunyhók és a fonók, a pásztorok és a halászok századokon át nem őrzik. Ennek az ősforrásnak az erecskéi megtalálhatók a legelrejtettebb zugokban is. Ezeket az erecskéket keresem én is itt a székely falucskákban.

Ráki egészen fellelkesült s ez a lelkesültség magával ragadta az idegent is. Csomád ur pedig az apai szeretet hevületével ölelte meg a lányát s csak annyit mondott:

— Látja, ez az igazi Csomád! Ez nem hagyja magát!

Közben a cigány egy szép hallgató nótába kezdett s az idegen most ezt hallgatta.

— Oh be szép! — kiáltott fel lelkesen.

— De hát tisztelt uram, ülünk le az asztalhoz, mert a magyar zene a pohár csengése közben sokkal szebbé válik.

IV.

Énekes cigányok.

Egy szép nyári napon Csomádra egy énekes cigánypár érkezett. Énekükkel felverték a falu csendjét. Már csak azért is feltűnő volt e cigánypárnak a megjelenése, mert eddig még senki sem látta, hogy valahol utcai cigány énekes fordult volna meg. A cigány, ha zenész, bandában muzsikál, ha asszony, ké-

reget, kártyát vet, meszelőt árul. De az utcára énekelni ki nem áll.

Már pedig ez a két énekes valóságos cigány volt. A férfi harminc esztendő felé járó füstös képű. Öltö-zete amolyan uraságoktól levetett ruha. Nem rongyos és nem is piszkos. Az asszonya pedig egészen helyre menyecske. Barna orcájához nagyon jól illik a vakítóan fehér fogsora s a szép duzzadt piros ajaka majd kicsattan az egészségtől.

Az utcán, ahol megállottak, énekeltek. Asszonyok, gyermekek körülvették s úgy hallgatták. A nő-tákból azonban nem sokat értettek, mert cigányul énekeltek, de azért a szép nótá mindenkinek nagyon tetszett.

A „műsor“ elénekelése után a férfi levett kalapjával s az asszony egy kis tányérkával körüljárta a hallgatóságot. Így kérték a közönségtől az élvezet árát. Egyik-másik a zsebébe nyult s ha szűken is, de hullott a krajcár.

Aztán tovább mentek. Ott is akadt közönség. Ha tőlük valamit kérdeztek, magyarul feleltek és egymás között is magyarul beszélgettek, tehát ha cigányul énekeltek is, magyar cigányok voltak.

Mire a falut végig énekeltek, közel volt a dél. Ekkor érkeztek a Csomád ur házához. Az ilyen nagy kuriába beszoktak menni. Ide is bátran bemehettek, mert az udvarház elejét alacsony kerítés választotta el a gazdasági udvartól. Itt, elől csak a vendégek szoktak bejárni s a kutyák is úgy tudják, hogy ezen a területen nem az ő kötelességük a házőrzés.

A cigányok tehát egészen nyugodtan mehettek be. A ház nagy oszlopos tornácán állottak meg és ott kezdték énekelni.

Alighogy belekezdettek, nyílt az ajtó és kilépett Ráki. Nyomban meg is állott és úgy hallgatta a vándor dalosokat. A cigánypár is összenézett. Észre lehetett venni, hogy ez a tekintet nem a remélt előkelő hallgatóra vonatkozik és arcukról le lehetett olvasni, hogy ez azt jelenti: Ilyen szép kisasszonynak érdemes énekelni!

És aztán ki is tettek magukért. Mintha tudták volna, hogy ők most a legkiválóbb műértőnek énekelnek. A legszebb dalaikat szedték elő s valóságos lelkesedés szállotta meg őket.

Kedvesen és bájosan zengett az ének:

*Lokesz ural a cinege,
Sil na bantol lesz jevende.
Na bantol lesz e barvól,
Jov kichivel par kopál,
Jov kaszaro szár e rom,
Besel leszár upro drom.
Szoval, kal te pijel, kejel,
Enke pal dsivesz kichivel.*

(Folytatjuk.)

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és maakereskedelmi rt. jelentése.) Az ismét hűvösebbre fordult időjárás dacára a forgalom továbbra is igen élénk. Lőheremag külföldi relációjában csendes, a belföldi kereslet csak némileg gyengébb. Lucernemag rendelések szép számban érkeznek, nemcsak belföldről, de a külföldi érdeklődés is jó. Takarmányrépának élénk kereslete folytatódott, de továbbra is csak igazán megbízható minőségek részesülnek figyelmében. Tavaszai búkköny: A szükséglet nagyobb része már fedezést nyert, a készletek megcsappantak. A fűmagvak, fűmagkeverékek és szudánfűmagnak már eddig is nagy kereslete tovább fokozódott. Konphakerti és virágmagvakban a helyi forgalom igen élénk. A Budapesti Áru- és Értéktőzsdé hivatalos jegyzései, 100 kilónként, nyersárúért, budapesti paritásban: Repce: 25—25.50, vörös köles 15—16.50, köles egyéj 13—14.50, lucerna 80—90, lőhere 140—150, tavaszai búkköny 25—27, napraforgó fehér 23—24, kék mák 84—86, csillagfűrt 15.50—16.50, Viktória-borsó 25—30, zöld borsó (Express) 23—26 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—50, duplanullás finom tészta-
liszt 40—44, nullás 40—44, kettes főzöliszt 38—40, négyes kenyér-
liszt 36—38 fillér kilogrammonként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 14.50, borsóhéj 14, borsókorpa 14, buzakonkoly 14, konkolydara 15, lenmagogácsa 22, napraforgó-
pogácsa 18, repceogácsa 14.50, rozskonkoly 13.50, rozskorpa 15, rozso-
csu 12.50, rozstakarmányliszt 17.50, szójabab-pogácsaliszt nagyban 27, szójabab-pogácsaliszt kicsiben 30, tökmagpogácsa 24 pengő méter-
mázsánként.

Cirokszakál takarószalma átlagárban 18—20, bélésszalma átlagár-
ban 8 pengő métermázsánként.

Burgonya. Az árak készpénzben, aranypengő értékben, 100 kg-ként
budapesti paritásban értendők és magyar átlagminőségű, azonnal szállí-
tható árura vonatkoznak. Wohltmann, étkezésre 7—7.30, Wohltmann,
ipari 5.50—5.75, Krüger, étkezésre 7.10—7.40, Ella, étkezésre 9.50—10,
nyári rózsa, étkezésre 14—15, ősi rózsa, étkezésre 10.50—11.50 pengő.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 10.50—11.50, harmad-
rendű, esomagolásra 8.75—10, alomszalma elsőrendű 5.50—7 pengő
métermázsánként.

Budapesti borjuvásár. Jegyzett árak: elsőrendű élő belföldi szópós
borju 58—67, másodrendű 50—57, harmadrendű 40—48, élő bárány 47
fillér kilogrammonként elősúlyban.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal kistfogas ürök, páron-
ként 100 kg vagy ezen felüli súlyban 44—50 fillér, prima hizott bárá-
nyok, páronként 80 kg körüli súlyban 44—50 fillér kg-ként elősúlyban,
valamennyi gazdaságban etetés-ítás után mázsájva, páronként 6 kg
súlylevonással.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosokér
(tarka) 54—58, elsőrendű belföldi jármosokér (fehér) 54—58, 1½—2
éves üszök 50—52, 1½ éves tinók 50—52, fiatal, friss fejőstehén 75—85
fillér kilogrammonként elősúlyban.

Vágómarhavásár. Legjobb minőségű ökor 54—58, közepes 37—50,
legjobb minőségű bika 52, közepes 40—46, gyenge 29—34, legjobb
minőségű tehén 49—58, közepes 37—48, gyenge 28—33, növendékmarha
40—52 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 74—84, közepes 82—86, nehéz 83—86,
prima keresztzett 90—92 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Gyapju. Tavaszai nyírásu új gyapju 1.05—1.10 pengő kilogrammon-
ként. A londoni aukció április hó 12-én kezdődött. A finomabb merinó-
árak változatlanok; egyéb merinó 5—10 százalékkal, jobbminőségű ke-
resztett 10 százalékkal, durva 15 százalékkal olcsóbb árakon kelt el.
Nyersbőr. Marhabőr minden súlyban 0.30, tarka 45 kilóig 0.40,
nehezebb 0.45, borjubőr, rövid lábbal 6.65 kilóig 0.65, nehezebb 0.58
pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Rostélyos, vastag hátszín,
felsál, fehér peccsenye, hosszú, gömbölyű felsál 120—200, fartó, la-
pocka, puha hátszín 120—200, szegye, dagadó 80—140, gulyásnak való
50—150 fillér kilogrammonként. — **Borjuhús:** Felszeletelt comb 200—
280, sütnivaló 120—240, pörköltnek való 80—140 fillér kilogrammon-
ként. — **Juh- és bárányszűcs:** Juhcomb 140—180, gerince, lapocka 100—
140, pörköltnek való 80—120, bárányszűcs, hátulja 140—180, eleje 100—
140 fillér kilogrammonként. — **Sertésbőr:** Friss karaj 160—240, friss
comb, tarja, lapocka 140—170, friss oldalas 120—160, füstölt sertés-
hús, helybeli karaj, lapocka, tarja, oldalas 180—240, olvasztani való
szalonna 116—136, sózott kenyérszalonna 140—170, füstölt 150—180,
háj 126—140, zsíros tepertő 160—180, helybeli sertészsír 132—140
fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 200—400,
csirke 160—250 fillér darabonként. — **Levőt állatok:** Tyúk 150—220,
csirke 200—320, hizott rucsa 210—240, pulyka, hizott 190—220, sovány
160, ludmáj 500—1200 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss tea-
tojás 6—8, főzötttojás 5—6 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Szarvascomb 200—250, gerince 450—500, la-
pocka 140—180, töbli része 50—80, őzgerince 400—500, comb 300,
töbli része 50—160, vaddisznógerince 200—270, comb 200—250, töbli
rész 50—100 fillér kilogrammonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harsca 300—450, csuka 240—360,
ponty 120—240, kárász 120—160, comp 180—200 fillér kilogrammon-
ként. — **Rák:** Folyami rák 18—40 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 32, lefőtöltött 12,
aludttej 100, tejszín 200—260, tejföl 120—200, centrifugált teavaj,

tömbben 400—440, 10 dekás csomagolásban 440—500, főzővaj 340—
400, szedett vidéki 320—360, tehéntúró 80—100, sovány tehéntúró
40—70, juhtúró 200—280, keverttúró 140—200, juhsajt 200—260, sajt,
eméntáli, hazai 280—440, trappista, hazai 160—280 fillér kilogram-
monként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 32—80,
borsó, hántolt, feles 46—80, bab, fehér, aprószemű 24—32, nagyszemű
44—120, szines 34—48, finom árpakása 70—100, durva 48—68, tojásos
tarhonya 96—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa-karotta 20—60, sárgarépa 14
—24 fillér kilogrammonként, zeller kilogrammja 50—70, petrezselyem
kilogrammonként 16—26, kalarábé, udonság, darabja 30—60, kevert
zöldség 22—28, kalarábé, őszifajta 20—40, karfiol 110—130, vörös-
hagyma, makói 60—64, közönséges 52—60, fokhagyma zöldjével cso-
mója 40—80, cékla 16—26, fejeskáposzta, hazai 34—40, savanyított
káposzta 28—36, kelkáposzta 26—54, vöröskáposzta, hazai 20—34, fe-
jessalátá, hazai 10—40, tormá, hazai 60—180, ősi rózsaburgonya 18—
22, nyári rózsa 22—26, Ella 14—18, közönséges 12—14, kifli 24—34,
tömör csiperkegomba 300—380, szárított gomba 1800 fillér kilogram-
monként, fekete retek 16—40, hónaposretek 10—55, ugorka, udonság
500—600, ecetes 100—140, vizes 60—80, savanyított zöldpaprika 100—
140, paradicsom, literje 80—100, sóska 200—400, paraj 20—48, gyö-
keres paraj 16—30 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Alma, nemesfajta 110—220, közönsé-
ges 40—110, körte, nemes 100—240, szilvaiz 120—160, gyümölcsiz 140
—320, keményhéjú dió 80—100, dióbel 240—320, héjazott mogyoró 400
—480 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Paprika, nemes
320—360, félédes, gulyás 280—320, rózsa 240—280, erős 160—200, ke-
reskedelmi 100—160, kék mák 90—110, pergetett méz 128—160, házi
szinszappan 120—160, közönséges 90—120 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak kilogrammonként Szegeden: Édesnemes papri-
ka 1.15—1.65, félédes paprika 80—90, rózsapaprika 55—65, másod-
rendű paprika 40—50, harmadrendű paprika 25—30, csöves fűzer-
paprika fűzerként 1.50—2.20 pengő. **Kalocsán:** Édesnemes paprika
1.10—1.50, rózsapaprika 80—1, másodrendű paprika 30—60, harmad-
rendű paprika 15—25, csöves paprika 30—50 pengő kilogrammonként.

Borpicak. A borpicak változatlanul szilárd, sőt az árak lassan emel-
kednek. Falusi árúért 90—1, urasági tételekért 1.10—1.40 pengőt fizet-
nek Mallingand-fokonként és hektoliterenként al állomás. Jobb borokért
természetesen magasabb árat is adnak. Ausztria részére különösen 13
Mallingand-fokon felüli, lehetőleg édeskés borokat keresnek, amelyek
20—24 pengőt is fizetnek. Svájc felé az eladás ellanyhult, de a szállí-
tások élénken folynak. Párlási célokra is állandóan nagyobb mennyi-
ségeket vásárolnak 1.10 pengős áron Mallingand-fokonként al fözde.

Szesz és szeszest italok. A szeszüzletben az összes szeszkatégoriák
ára változatlan maradt. A detailforgalomban finomított szesz 5 hl vé-
telnél 272 pengő, 2 hl vételnél 280 pengő, 1 hl vételnél 287 pengővel
kelt el adók nélkül + forgalmi adó. Vidéki állomásokra 2 pengővel
olcsóbb az szeszgyári állomás. **Gyümölcsplátka.** Törkölyszeszben
változatlanok az árak, egyes távolabbi állomásokról e héten is olcsóbb
áron voltak ajánlatok azonnali szállításra. Szilviorium, vörös, nyári áru
3.60—3.70 pengő, kék, ősi áru 4.20—4.30 pengő, seprőszesz 3.40—
3.50 pengő kelt el adó termelőállomás, 10.000 literfokonként + 3%
forgalmi adó.

Fapiac. A fenyőfapiac a küszöbön álló cseh-magyar kereskedelmi
szereződésre való tekintettel tartózkodó, az árak 1—2 pengővel csökken-
tek. **Tüziában** a külföldi verseny szinte lehetetlenné teszi a magyar
termelésű áru elhelyezését, mert az importra nézve még drágább a hazai fá-
nál és a fizetési feltételek is kedvezőbbek. Belföldi 1 éves búkkasáb
310—315, friss áru nyári és ősi szállításra 240—260, 2 éves tölgy- és
cserhasáb 245—260, dorong 210—220, importfára mellékleték nélkül
300—305 pengő budapesti paritásban. **Keménységben** alig van forgalom.
Belföldi jóminőségű tölgy-, gyertyán- és kőrösrunkót méret szerint
15—30 pengő árban ajánlanak köbméterenként.

Építési anyagok. Portlandcement helyt gyár 6 pengő körül, helyt
budapesti raktár 7.60 pengő, bauxitcement helyt gyár 9 pengő, helyt
budapesti raktár 10.60 pengő, darabos, égetett mész helyt gyár 3.40—
3.80 pengő, kisméretű téglia budapesti kartelterületen 38—41 pengő,
Budapestről vidék részére 32—33 pengő, vidéken 28—36 pengő, nagy-
méretű körülbelül 30 százalékkal drágább. Mészhomoktéglik budapesti
kartelterületre körülbelül 10—15 százalékkal olcsóbbak, míg vidékre
a kisméretű mészhomoktégla körülbelül 28—30 pengő, nagyméretben
38—40 pengő, hódifarku tetőcserepek 48—50 pengő, budapesti hornyolt
tetőcserep 54—56 pengő, asbsteppala 40 × 44 cm 32.50 pengő.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára 1932. évi április hó 18-án.
Az első szám azt az összeget, amelyet kapunk a banktól akkor, ha
eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti,
melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy
pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 21.50 (21.50); dollár 5.70
(5.73); hollandi forint 2.31 (2.32); német márká 1.35 (1.36); svájcl
frank 1.10 (1.11) pengő. **Egy pengőnél kevesebbe kerül:** Cseh korona
16.96 (17.06); szerb dinár 9.98 (10.01); oláh lei 3.46 (3.56); olasz lira
29.90 (29.50); lengyel zloty 64 (64.50) fillér

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYR EMIL.
KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.